



Reakce místní komunity a lokální opozice

Zkušenost

Nové průmyslové projekty přijmou snáze komunity, které:
 ...mají určitou předchozí zkušenost s průmyslovou aktivitou
 ...mají dobrou zkušenost s investorem

Postoje k řešení klimatických změn

Technologii CCS ve svém okolí budou hůře přijímat komunity, v nichž převažuje skepse ohledně existence globálního oteplování, případně ohledně vlivu člověka.

Komunity, které jsou přesvědčeny o existenci globálního oteplování způsobeného člověkem a o potřebnosti opatření, jež mají vliv člověka na klima Země snížit, budou CCS nakloněny více.

Pro některé z nich ale CCS nemusí být vhodným nástrojem snižování emisí oxidu uhličitého: CCS konzervuje využívání fosilních paliv a zeslabuje pobídky pro přechod na obnovitelné zdroje.

Důvěra

Důvěra v řádné provedení prací spojených s výstavbou a provozem projektu je klíčovým předpokladem přijetí projektu místní komunitou. V této souvislosti může pozitivní roli sehrát dřívější (pozitivní) zkušenost s investorem.

Důvěra v kontrolní mechanismy a ve schopnost a ochotu státních úřadů dohlížet nad dodržováním zákonů, norem a podmínek státem udělené licence k projektu je v českém prostředí poměrně nízká.

Kontakt místní komunity s investorem

Včasný kontakt investora a místní komunity je důležitým prvkem vzájemné spolupráce. Obě strany se často setkávají až v rámci řízení o stanovění průzkumného území (geologického průzkumu vhodnosti lokality), což nedává místním komunitám dostatek času seznámit se s používanými technologiemi a předpokládanými dopady projektu na okolí.

V dosažení názorové shody mezi investorem a komunitou může hrát důležitou roli oboustranně respektovaná autorita. Typicky se jedná o starostu obce.

Racionalita (způsob nazírání na projekt)

Hodnotová racionalita je dána přesvědčením lidí o tom, zda je projekt správný, zda by měl být uskutečněn. Projekt není poměřován svojí užitečností, případně negativními dopady na okolí, ale tím, jak zapadá do hodnotového rámce jednotlivců nebo sdíleného hodnotového rámce komunity. S tím, v případě CCS, úzce souvisí i postoj komunity ke klimatické změně.

Instrumentální racionalita znamená především porovnávání vnímaných nákladů a zisků projektu. Lidé spíše kalkulují, jestli pro ně bude projekt přínosem, nebo naopak ztrátou.

Příklady nákladů

- Riziko poškození zdraví obyvatel, případně poškození životního prostředí
- Důsledky průmyslové činnosti při budování a provozu projektu (hluk, prach, doprava)
- Pokles cen nemovitostí a „stigmatizace“ krajiny

Příklady zisků

- Finanční kompenzace od státu, případně investora
- Pracovní příležitosti při výstavbě a provozu
- Zvýšený zájem o lokalitu (turismus, exkurze)

Spravedlnost

= pojetí spravedlnosti ve vztahu k umístování projektů CCS
 Komunity zdůrazňující **procedurální spravedlnost** se budou soustředit na průběh umístování projektu. Zajímá je bude především to, do jaké míry vzniká finální rozhodnutí o umístění projektu na základě konsensu všech zúčastněných.

Distributivní spravedlnost je vztažena k rozdělení nákladů a zisků souvisejících s projektem. Jejím základem bude v případě projektů typu CCS problém nákladů nesených pouze dotčenou komunitou (ekologická zátěž, prach, hluk) v kontrastu se zisky požívanými celou společností (redukce emisí). Důraz na distributivní spravedlnost proto povede k požadavku na (typicky finanční) odškodnění narovnávací nerovnoměrné rozdělení (distribuci) nákladů a zisků.

Vládnutí

= povaha rozhodování o obci–komunitě
 Zastupitelské pojetí vládnutí zdůrazňuje roli zvolených představitelů obce (starosta, zastupitelstvo), kteří jsou oprávněni přijímat rozhodnutí jako účast obce v projektu CCS. Vůle komunity se do procesu přenáší zejména skrze mechanismus voleb.

Občanské pojetí vládnutí chápe představitele obce jako vykonavatele vůle komunity. V rozhodování – například o umístění technologie CCS na území obce, proto zastupitelé nemohou rozhodovat proti převažujícímu názoru komunity.

Komunita s nejvyšší pravděpodobností vzniku lokální opozice může naplňovat následující rysy:

- Omezená nebo žádná zkušenost s průmyslovou činností
- Kritický postoj k existenci změn klimatu
- Nedůvěra v poskytovatele technologií (investora) a státem garantované kontrolní mechanismy
- Omezený kontakt s investorem (až v rámci udělení licence k průzkumu)
- Hodnotová racionalita (odmítnutí jakýchkoliv kompenzačních mechanismů)
- Občanské pojetí vládnutí (oslabení pozice starosty ve vyjednávacím procesu)

